

Decreet van 16 april 1996 betreffende de landschapszorg,

gewijzigd bij decreet van 8 december 2000, van 21 december 2001 en van 19 juli 2002 (gecoördineerde versie). (Belgisch Staatsblad 21.05.1996, 13.01.2001, 19.02.2002 en 31.08.2002)

Het Vlaams Parlement heeft aangenomen en Wij, Regering, bekrachtigen hetgeen volgt:

HOOFDSTUK I.- Algemene bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 39 van de Grondwet.

Art. 2. Dit decreet regelt de bescherming van de in het Vlaamse Gewest gelegen landschappen, de instandhouding, het herstel en het beheer van beschermde landschappen, en stelt maatregelen vast voor de bevordering van de algemene landschapszorg.

Art. 3. Dit decreet verstaat onder :

1° landschap : een begrensde grondoppervlakte met een geringe dichtheid van bebouwing en een onderlinge samenhang waarvan de verschijningsvorm en de samenhang het resultaat zijn van natuurlijke processen en van maatschappelijke ontwikkelingen;

2° historisch permanent grasland : is een halfnatuurlijke vegetatie bestaande uit grasland gekenmerkt door het langdurig grondgebruik als graasweide, hooiland of wisselweide ofwel met cultuurhistorische waarde ofwel met een soortenrijke vegetatie van kruiden en grassoorten waarbij het milieu meestal wordt gekenmerkt door aanwezigheid van sloten, greppels, poelen, uitgesproken microreliëf, bronnen of kwelzones;

3° akkerland : gronden die een actueel gebruik hebben als akkerbouwteelten inclusief groenbemesters en tijdelijk raaigrasland, tuinbouwteelten, boomteelten en laagstamfruitteelten

4° administratie : de bestuursentiteit, bevoegd voor monumenten en landschappen;

5° gemachtigde : de aangewezen ambtenaren van de onder 4° vermelde administratie;

6° beheer : het geheel van de in de beschermings- en toelatingsbesluiten vermelde maatregelen, werken en handelingen die erop gericht zijn de natuurwetenschappelijke, historische, esthetische of andere sociaal-culturele waarden van het beschermde landschap in relatie tot de andere functies van het betrokken landschap in stand te houden, te verbeteren of te herstellen.

7° algemene landschapszorg : het stimuleren van het behoud, het herstel en de ontwikkeling van cultuurhistorische, fysisch-geografische en esthetische landschapswaarden, alsook van de kleine landschapselementen, zoals gedefinieerd in artikel 2, 6° van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu.

Art. 4. De Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van het Vlaamse Gewest, hierna de Koninklijke Commissie genoemd, heeft tot taak de Vlaamse regering te adviseren inzake de beschermingen als landschap. De Vlaamse regering bepaalt de wijzigingsregels inzake de samenstelling, bevoegdheden en werking van de Koninklijke Commissie, rekening houdend met alle onderscheiden sectoren.

Bovendien heeft de Koninklijke Commissie tot taak bij de Vlaamse regering, ofwel op eigen initiatief ofwel op verzoek van de Vlaamse regering, met redenen omklede adviezen uit te brengen inzake landschapszorg, inzonderheid over:

1° beleidsinzichten die voor het geheel van de landschappen een continue leefbaarheid beogen en de eigenheid ervan waarborgen;

2° de studies, de methodes en de middelen om de in artikel 2 bepaalde doelstellingen te bereiken;

3° de coördinatie van de landschapszorg met andere beleidsdoelstellingen die daarop invloed kunnen hebben. Zij verricht verder werkzaamheden die haar bij of krachtens dit decreet zijn opgedragen.

HOOFDSTUK II.- De beschermingsprocedure

Art. 5. Een landschap, dat van algemeen belang is wegens zijn natuurwetenschappelijke, historische, esthetische of sociaal-culturele waarde, kan worden beschermd met inbegrip van een overgangszone die deze waarden van het landschap ondersteunt.

Art. 6. § 1. De Vlaamse Regering stelt de voorlopige bescherming als landschap vast.

Het besluit tot voorlopige bescherming vermeldt de redenen die tot de bescherming aanleiding geven.

§ 2. Het besluit tot voorlopige bescherming bevat inzonderheid:

1° de benaming van het landschap en een plaatsbeschrijving;

2° alle maatregelen en richtlijnen die door of krachtens dit decreet worden opgelegd met het oog op de instandhouding en het onderhoud van landschappen, met inbegrip van de erfdiensbaarheden van openbaar nut en van de beperkingen op de uitoefening van de eigendoms- en gebruiksrechten;

3° de doelstellingen van het toekomstig beheer die de optimale verwezenlijking van de waarden die aanleiding hebben gegeven tot de bescherming, omschrijven;

4° een plan als bijlage dat de grenzen van het landschap, het relevant actueel gebruik van het geheel van de gronden en in voorkomend geval de voor het landschap karakteristieke gebouwen aangeeft.

§ 3. Het besluit tot voorlopige bescherming kan de teeltkeuze van actueel agrarisch geëxploiteerde gronden niet beperken behoudens voor wat betreft:

1° historisch permanent grasland;

2° overig grasland of akkerland, met het oog op het herstel van historisch permanent grasland, gelegen in:

a) de groengebieden, parkgebieden, buffergebieden, bosgebieden, valleigebieden, brongebieden, agrarische gebieden met ecologisch belang, agrarische gebieden met bijzondere waarde, natuurontwikkelingsgebieden, gebieden voor gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen met als overdruk overstromingsgebied, wachtbekkens en militaire domeinen, ontginningsgebieden die een van de in dit artikel genoemde bestemmingen als nabestemming hebben, op de plannen van aanleg met toepassing van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996 of de ruimtelijke uitvoeringsplannen met toepassing van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening;

b) de beschermde duingebieden aangewezen met toepassing van het decreet van 14 juli 1993 houdende maatregelen tot bescherming van de kustduinen.

Art. 7. § 1. Het besluit tot voorlopige bescherming en het dossier dat een inhoudelijke beschrijving en evaluatie bevat, worden gelijktijdig bij ter post aangetekende brief :

1° voor advies voorgelegd aan de bestuurlijke entiteiten, bevoegd voor ruimtelijke ordening, landinrichting, economie, natuurbehoud, landbouw, waterbeheer en infrastructuur en aan de betrokken gemeente(n) en provincie(s). Deze adviezen worden binnen zestig dagen, te rekenen vanaf de datum van de afgifte ter post, uitgebracht; zoniet worden ze geacht gunstig te zijn;

2° bij de betrokken gemeentebesturen neergelegd voor het openen van een openbaar onderzoek en het opstellen van een proces-verbaal waarin de opmerkingen en bezwaren worden opgenomen. Een bericht omtrent het openbaar onderzoek wordt aangeplakt bij de toegangswegen van het landschap zoals aangeduid op het plan.

Het openbaar onderzoek gaat in uiterlijk veertien dagen na de afgifte ter post van de betekening en duurt dertig dagen.

Tijdens het openbaar onderzoek zal het besluit tot voorlopige bescherming en het dossier ter inzage liggen bij de betrokken gemeente(n). Bij het verstrijken van de termijn wordt het openbaar onderzoek door de gemeente(n) afgesloten. Binnen vijftien dagen na het afsluiten zenden zij hun proces-verbaal over aan de betrokken buitendienst van de administratie.

Bij ontstentenis van een binnen de voorgeschreven termijn geopend openbaar onderzoek kan de gouverneur van de betrokken provincie dit onderzoek organiseren. In dit geval gaat de termijn van het openbaar onderzoek in uiterlijk vijftien dagen na de datum van afgifte ter post van het bericht dienaangaande vanwege de administratie.

§ 2. De administratie brengt het besluit tot voorlopige bescherming bij aangetekend schrijven ter kennis aan de eigenaars, erfpachthouders, opstalhouders en vruchtgebruikers zoals bekend bij de Administratie van de BTW, Registratie en Domeinen op de datum van het ontwerp. Zij kunnen hun opmerkingen en bezwaren indienen bij de betrokken buitendienst van de administratie binnen een termijn van dertig dagen te rekenen vanaf de datum van de afgifte ter post.

Gedurende deze termijn ligt het dossier ter inzage op de betrokken buitendienst van de administratie.

§ 3. De personen die overeenkomstig § 2 in kennis werden gesteld van het besluit tot voorlopige bescherming, geven bij ter post aangetekende brief kennis aan de huurders of bewoners, pachters of gebruikers, van het besluit tot voorlopige bescherming dat hun betekend werd, binnen tien dagen, te rekenen vanaf de datum van de afgifte ter post van de betekening, op straffe van aansprakelijkheid voor het herstel, de schadeloosstelling en sanctionering zoals bepaald in artikel 20 van dit decreet.

§ 4. De personen die overeenkomstig § 2 in kennis werden gesteld, geven bij ter post aangetekende brief kennis van de eventuele gewijzigde eigendomstoestand aan de betrokken buitendienst van de administratie, binnen tien dagen, te rekenen vanaf de datum van de afgifte ter post, op straffe van aansprakelijkheid voor het herstel, de schadeloosstelling en sanctionering zoals bepaald in artikel 20 van dit decreet. De nieuwe eigenaars, erfpachthouders, opstalhouders en vruchtgebruikers krijgen op hun beurt een kennisgeving overeenkomstig § 2.

§ 5. Bij overdracht of toewijzing van een onroerend goed of van een op een onroerend goed betrekking hebbend zakelijk recht, gelegen in een voorlopig beschermd landschap, moet de instrumenterende ambtenaar in de overdrachtsakte of toewijzingsakte vermelden dat bedoeld onroerend goed binnen een voorlopig beschermd landschap ligt en de eventuele overdracht meedelen aan de administratie.

De overdrachts- of toewijzingsakte vermeldt alle maatregelen en richtlijnen die door of krachtens dit decreet worden opgelegd met het oog op de instandhouding en het onderhoud van landschappen, met inbegrip van de erfdienstbaarheden van openbaar nut en van de beperkingen op de uitoefening van de eigendoms- en gebruiksrechten die van toepassing zijn op het onroerend goed.

§ 6. Het besluit tot voorlopige bescherming als landschap of tot opheffing daarvan wordt bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd.

§ 7. Na afloop van de in de § 1, § 2, § 3 en § 4 van dit artikel bepaalde procedure wordt het dossier aan de Koninklijke Commissie voor een met redenen omkleed advies overgezonden.

Art. 8. § 1. Vanaf de kennisgeving van het besluit tot voorlopige bescherming zijn op de in het besluit tot voorlopige bescherming vermelde onroerende goederen gedurende een termijn van maximaal twaalf maanden al de rechtsgevolgen van de bescherming voorlopig van toepassing.

De termijn gaat in vanaf de datum van de afgifte ter post van de in artikel 7, § 1 vermelde voorlegging.

§ 2. Voor de personen, bedoeld in artikel 7 § 2, zijn al de rechtsgevolgen van de bescherming voorlopig van toepassing vanaf de kennisgeving tot de datum waarop de in § 1 bepaalde termijn afloopt.

§ 3. De rechtsgevolgen gelden voor elke andere natuurlijke of rechtspersoon vanaf de publikatie in het Belgisch Staatsblad tot de datum waarop de in § 1 bepaalde termijn afloopt.

§ 4. Bij een met redenen omkleed besluit kan de Vlaamse regering deze einddatum éénmaal met ten hoogste zes maanden verdagen. Dit besluit wordt ter kennis gegeven aan de openbare besturen vermeld in artikel 7, § 1, en aan de personen bedoeld in artikel 7, § 2, en bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd.

§ 5. Het besluit tot voorlopige bescherming als landschap vervalt van rechtswege indien vóór de in § 1 of § 4 bedoelde einddatum geen besluit tot definitieve bescherming is genomen.

§ 6. De Vlaamse regering kan, nadat de Koninklijke Commissie gehoord is, het besluit tot voorlopige bescherming als landschap bij gemotiveerd besluit geheel of gedeeltelijk opheffen.

Art. 9. De Vlaamse Regering stelt, nadat de Koninklijke Commissie gehoord is, de definitieve bescherming vast van de in het besluit tot voorlopige bescherming vermelde goederen.

Het besluit tot definitieve bescherming vermeldt de redenen die tot de bescherming aanleiding geven.

Art. 10. § 1. Het besluit tot bescherming bevat inzonderheid :

1° de benaming van het landschap en een plaatsbeschrijving;

2° alle maatregelen en richtlijnen die door of krachtens dit decreet worden opgelegd met het oog op de instandhouding en het onderhoud van landschappen, met inbegrip van de erfdiensbaarheden van openbaar nut en van de beperkingen op de uitoefening van de eigendoms- en gebruiksrechten;

3° de doelstellingen van het toekomstig beheer die de optimale verwezenlijking van de waarden die aanleiding hebben gegeven tot de bescherming omschrijven;

4° een plan als bijlage dat de grenzen van het landschap, het relevant actueel gebruik van het geheel van de gronden en in voorkomend geval de voor het landschap karakteristieke gebouwen aangeeft.

§ 2. Het besluit tot bescherming kan de teeltkeuze van actueel agrarisch geëxploiteerde gronden niet beperken behoudens voor wat betreft:

1° historisch permanent grasland;

2° overig grasland of akkerland, met het oog op het herstel van historisch permanent grasland, gelegen in:

a) de groengebieden, parkgebieden, buffergebieden, bosgebieden, valleigebieden, brongebieden, agrarische gebieden met ecologisch belang, agrarische gebieden met bijzondere waarde, natuurontwikkelingsgebieden, gebieden voor gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen met als overdruk overstromingsgebied, wachtbekkens en militaire domeinen, ontginningsgebieden die een van de in dit artikel genoemde bestemmingen als nabestemming hebben, op de plannen van aanleg met toepassing van het decreet betreffende de ruimtelijke

ordering, gecoördineerd op 22 oktober 1996 of de ruimtelijke uitvoeringsplannen met toepassing van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening;

b) de beschermde duingebieden aangewezen met toepassing van het decreet van 14 juli 1993 houdende maatregelen tot bescherming van de kustduinen.

In het beheersplan zoals bepaald in art. 16 § 1, kan evenwel op basis van vrijwilligheid overeengekomen worden het aantal teelten te beperken.

Art. 11. § 1. Het besluit tot bescherming als landschap wordt in het Belgisch Staatsblad bij uittreksel gepubliceerd en ter kennis gegeven aan de openbare besturen vermeld in artikel 7, § 1, en bij aangetekend schrijven aan de eigenaars, erfpachthouders, opstalhouders en vruchtgebruikers zoals bekend bij de Administratie van de BTW, Registratie en Domeinen op de datum van dit besluit. Het besluit wordt overgeschreven op het kantoor van de hypotheekbewaarder.

§ 2. De personen die overeenkomstig § 1 in kennis werden gesteld van het besluit tot bescherming, geven bij ter post aangetekende brief kennis aan de huurders of bewoners, pachters of gebruikers, van het besluit tot bescherming dat hun betekend werd, binnen tien dagen, te rekenen vanaf de datum van de afgifte ter post van de betekening, op straffe van aansprakelijkheid voor het herstel, de schadeloosstelling en sanctionering zoals bepaald in artikel 20 van dit decreet.

§ 3. De personen die overeenkomstig § 1 in kennis werden gesteld, geven bij ter post aangetekende brief kennis van de eventuele gewijzigde eigendomstoestand aan de buitendienst van de administratie, binnen tien dagen, te rekenen vanaf de datum van de afgifte ter post, op straffe van aansprakelijkheid voor het herstel, de schadeloosstelling en sanctionering zoals bepaald in artikel 20 van dit decreet.

§ 4. Bij overdracht of toewijzing van een onroerend goed of van een op een onroerend goed betrekking hebbend zakelijk en/of persoonlijk recht, gelegen in een beschermd landschap, moet de instrumenterende ambtenaar in de overdrachtsakte of toewijzingsakte vermelden dat bedoeld onroerend goed binnen een beschermd landschap ligt en de eventuele overdracht meedelen aan de buitendiensten van de administratie.

De overdrachts- of toewijzingsakte vermeldt alle maatregelen en richtlijnen die door of krachtens dit decreet worden opgelegd met het oog op de instandhouding en het onderhoud van landschappen, met inbegrip van de erfdienstbaarheden van openbaar nut en van de beperkingen op de uitoefening van de eigendoms- en gebruiksrechten die van toepassing zijn op het onroerend goed.

Art. 12. Het besluit tot voorlopige of definitieve bescherming als landschap is bindend. Er mag alleen van worden afgeweken in de door dit decreet bepaalde gevallen en vormen.

De besluiten tot voorlopige of definitieve bescherming als landschap hebben een individueel karakter en fungeren als aanvulling en verfijning op de sectoriële wetgevingen. Zij mogen geen erfdienstbaarheden vaststellen die in absolute zin werken of handelingen verbieden die met de geldende plannen van aanleg

overeenstemmen, noch de verwezenlijking van die plannen en hun bestemmingsvoorschriften kunnen verhinderen.

Art. 13. De gehele of gedeeltelijke opheffing of de wijziging van het besluit tot bescherming als landschap gebeurt onder de voorwaarden en in de vorm, vastgesteld voor de bescherming.

Tot de vaststelling van het besluit tot definitieve wijziging of opheffing van de bescherming als landschap blijven de rechtsgevolgen van het vorige besluit van kracht.

HOOFDSTUK III. - Beschermingsvoorschriften

Art. 14. § 1. De Vlaams Regering kan algemene beschermingsvoorschriften vaststellen.

§ 2. De eigenaars, erfpachthouders, opstalhouders en vruchtgebruikers van een voorlopig of definitief beschermd landschap zijn verplicht door de nodige instandhoudings- en onderhoudswerken, het in goede staat te houden, het niet te ontsieren, te beschadigen of te vernielen.

Niemand, met inbegrip van gebruikers en personen die dieren onder hun hoede hebben, mag het voorlopig of definitief beschermde landschap ontsieren, beschadigen of vernielen.

§ 3. Met betrekking tot de binnen de grenzen van een voorlopig of definitief beschermd landschap gelegen goederen zijn alle vergunningverstrekkende instanties voor de vergunningsaanvragen verplicht binnen 10 dagen na ontvangst van het dossier advies in te winnen bij de Vlaamse regering of haar gemachtigde.

Dit advies is bindend voor zover het negatief is of voorwaarden oplegt.

Voor de vergunningsaanvragen, ingediend op grond van het decreet houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, geldt evenwel de adviesaanvraagprocedure, vermeld in dat decreet.

§ 4. Werken of handelingen die strijdig zijn met de maatregelen en richtlijnen van het besluit en niet vergunningsplichtig zijn, zijn onderworpen aan een toestemming, te verlenen door de Vlaamse regering of haar gemachtigde.

§ 5. De Vlaamse regering stelt de voorwaarden en de procedure vast voor het verlenen van het in § 3 vermelde advies en de in § 4 bedoelde toestemming.

HOOFDSTUK IV. - Register en herkenningsteken

Art. 15. De administratie houdt een register bij van voorlopig beschermde en van definitief beschermde landschappen.

De Vlaamse regering stelt de inrichting van het register vast. De gemeente en de provincie houden, elk wat hen betreft, een register bij van definitief beschermde landschappen.

Iedereen kan inzage hebben in en afschrift verkrijgen van het register.

De beschermde landschappen komen in aanmerking voor het aanbrengen van een herkenningsteken. De Vlaamse regering stelt het model van het herkenningsteken vast en bepaalt de voorwaarden voor het aanbrengen ervan.

HOOFDSTUK V. - Beheer en definitief beschermde landschappen

Art. 16. § 1. Met het oog op het verwezenlijken van de beheersdoelstellingen, bedoeld in artikel 10, § 1, 3°, kan voor een beschermd landschap of een deel ervan een beheerscommissie worden opgericht en een beheersplan worden opgesteld.

§ 2. De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels inzake oprichting, samenstelling en werking van deze beheerscommissies.

§ 3. De Vlaamse regering bepaalt eveneens de nadere regels inzake de opmaak en de uitvoering van de beheersplannen. Indien een beschermd landschap geheel of gedeeltelijk ligt in een gebied waarvoor een natuurrichtplan moet opgesteld worden, moet in voorkomend geval het beheersplan en het besluit tot bescherming als landschap in overeenstemming zijn met het natuurrichtplan bedoeld in artikel 48 van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu. In voorkomend geval, dienen op voorstel van de administratie bevoegd voor het natuurbehoud, na overleg met de administratie bevoegd voor Monumenten en Landschappen, het beheersplan en het besluit tot bescherming als landschap in overeenstemming te worden gebracht binnen twee jaar na de inwerkingtreding van het betrokken natuurrichtplan.

Indien het beschermd landschap geheel of gedeeltelijk gelegen is binnen een speciale beschermingszone, moet het beheersplan de nodige maatregelen zoals bedoeld in artikel 36ter, §§ 1 en 2 van het voormelde decreet, bevatten.

§ 4. Een goedgekeurd beheersplan in het kader van het bosdecreet van 13 juni 1990, dat aangevuld wordt met een luik waarin maatregelen ter verwezenlijking van de beheersdoelstellingen voor een beschermd landschap zijn opgenomen, kan gelijkgesteld worden aan het beheersplan, bedoeld in § 1. De Vlaamse regering kan hiervoor nadere regels vaststellen.

Art. 17. § 1. Binnen de perken van de begrotingsmiddelen stelt de Vlaamse regering met het oog op de verwezenlijking van de beheersdoelstellingen een financiële regeling vast.

§ 2. Deze financiële regeling betreft de instandhouding, het onderhoud, het herstel, de ontsluiting, het beheer, het onderzoek en de voorlichting over het definitief beschermde landschap.

§ 3. Voor instandhoudings- en onderhoudswerken in beschermde landschappen kan het Vlaamse Gewest een onderhoudspremie verlenen. Indien er voor een beschermd landschap of delen ervan een goedgekeurd natuurrichtplan bestaat, dienen deze werken in overeenstemming te zijn met dat plan. De onderhoudspremie bedraagt maximaal 40 % van de totale kostprijs van de werken.

§ 4. Voor beschermde landschappen kan het Vlaamse Gewest een landschapspremie verlenen voor :

1° het opmaken van het beheersplan;

2° het uitvoeren van instandhoudings-, onderhouds-, herstel- en verbeteringswerkzaamheden die vermeld worden in het beheersplan;

3° het uitvoeren van ontsluitings-, onderzoeks- en voorlichtingswerkzaamheden die vermeld worden in het beheersplan.

§ 5. Voor de opmaak en de uitvoering van beheersplannen van erkende natuurreservaten zoals bedoeld in artikel 72, § 2, van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu kan het Vlaamse Gewest een landschapspremie verlenen, voor zover ze conform zijn aan het advies van de administratie, bevoegd voor landschappen.

De landschapspremie kan verleend worden voor :

1° het opmaken van een beschrijving van de cultuurhistorische of esthetische waarden van het landschap in het beheersplan;

2° het uitvoeren, om cultuurhistorische of esthetische redenen, van de in het beheersplan van het natuurreservaat vermelde instandhoudings-, onderhouds-, herstel- en verbeteringswerkzaamheden.

§ 6. De onderhouds- of landschapspremie wordt toegekend aan de persoon die met goedkeuring van de betrokken eigenaars en houders van zakelijke en/of persoonlijke rechten, de door haar of hem aangevraagde werken uitvoert.

§ 7. De Vlaamse regering bepaalt de voorwaarden en de procedure voor het toekennen van de onderhouds- en landschapspremie.

Art. 18. Ingeval het definitief beschermd landschap of een gedeelte ervan in gevaar komt als het in bezit blijft van één of meerdere eigenaars, kan de Vlaamse regering, nadat de Koninklijke Commissie gehoord is, in die mate tot de onteigening ten algemene nutte van die onroerende goederen beslissen. De Vlaamse regering kan het provinciebestuur of het College van Burgemeester en Schepenen de toestemming verlenen om, in haar plaats, tot deze onteigening over te gaan.

Indien de eigenaar bewijst dat de waardevermindering van dit goed de helft van zijn koopwaarde overschrijdt, kan hij van het Gewest de verwerving daarvan eisen.

Art. 18bis. § 1. Aan de eigenaars van onroerende goederen die in een beschermd landschap liggen, kan een vergoeding worden toegekend als de waardevermindering van hun onroerend goed rechtstreeks voortvloeit uit de voorschriften van een besluit tot definitieve bescherming van een landschap.

§ 2. Het recht op vergoeding ontstaat bij de kennisgeving van een weigering, op basis van het beschermingsbesluit, tot het uitvoeren van werkzaamheden of

handelingen die in overeenstemming zijn met de geldende plannen van aanleg of ruimtelijke uitvoeringsplannen.

Onder een weigering wordt verstaan:

1° een weigering van vergunning voor werkzaamheden of handelingen na een negatief advies van de Vlaamse regering of haar gemachtigde, zoals bedoeld in artikel 14, § 3;

2° een weigering van toestemming van werkzaamheden of handelingen van de Vlaamse regering of haargemachtigde, zoals bedoeld in artikel 14, § 4.

Na verloop van een termijn van vijf jaar, te rekenen vanaf de datum van de kennisgeving, bedoeld in artikel 11, § 1, van het beschermingsbesluit, kan het recht op vergoeding niet meer ontstaan. Het vorderingsrecht vervalt definitief een jaar na de dag waarop het recht op vergoeding is ontstaan.

§ 3. De waardevermindering die voor vergoeding in aanmerking komt, dient te worden geraamd als het verschil tussen enerzijds de waarde van het goed op het ogenblik van de verwerving, geactualiseerd tot op de dag van het ontstaan van het recht op vergoeding, verhoogd met de lasten en kosten, vóór de kennisgeving van het definitief beschermingsbesluit en anderzijds de waarde van dat goed op het ogenblik van het ontstaan van het recht op vergoeding.

Als waarde van het goed op het ogenblik van de verwerving wordt het bedrag in aanmerking genomen dat als grondslag heeft gediend voor de heffing van de registratie- of successierechten over de volle eigendom van het goed, of, bij ontstentenis van een dergelijke heffing, de verkoopwaarde van het goed in volle eigendom op de dag van de verwerving.

Als waarde van het goed op het ogenblik van het ontstaan van het recht op vergoeding wordt de verkoopwaarde op dat ogenblik in aanmerking genomen.

De waarde van het goed op het ogenblik van de verwerving wordt geactualiseerd door ze te vermenigvuldigen met het indexcijfer van de consumptieprijzen van de kalendermaand voorafgaand aan die waarin de vergoeding is vastgesteld en het zo bekomen getal te delen door het gemiddelde indexcijfer van de consumptieprijzen van het jaar van verwerving door de vergoedingsgerechtigde, in voorkomend geval, omgerekend op dezelfde basis als eerstgenoemd indexcijfer. De aldus bekomen waarde wordt verhoogd met de kosten van de verwerving.

§ 4. De vergoeding bedraagt 80% van de waardevermindering.

§ 5. Er is geen vergoeding verschuldigd in de volgende gevallen:

1° als de eiser het goed verworven heeft toen het al voorlopig of definitief beschermd was;

2° als de eiser het verbod krijgt uithangborden of reclame-inrichtingen aan te brengen;

3° indien de eiser zelf de bescherming van zijn goed gevraagd heeft of uitdrukkelijk ermee ingestemd heeft;

4° als de eigenaar op vrijwillige basis door middel van een beheersovereenkomst zoals bedoeld in art. 16, § 6, het beheersplan uitvoert voor het betrokken perceel;

5° als de waardevermindering die voor vergoeding in aanmerking komt niet meer bedraagt dan 20% van de waarde van het goed op het ogenblik van verwerving, geactualiseerd tot op de dag van het ontstaan van het recht op vergoeding en verhoogd met de lasten en kosten;

6° als een zelfde handeling of werk wordt geweigerd op basis van een andere regelgeving;

7° als de waardevermindering het gevolg is van beperkingen, voorschriften en voorwaarden die eveneens door of krachtens een andere regelgeving opgelegd zijn.

§ 6. De vergoeding wordt verminderd met de op basis van een andere regelgeving voor het zelfde perceel verkregen planschadevergoeding, patrimoniumverlies, vergoeding en schadevergoeding.

§ 7. Aan de plicht tot vergoeding kan, uiterlijk binnen twee jaar na een in kracht van gewijsde gegaan vonnis of arrest, en ongeacht de eigenaar, voldaan worden door de opheffing of wijziging van de bescherming van het perceel, of door de verwerving van het goed door het Vlaamse Gewest.

§ 8. Het Vlaamse Gewest kan binnen een termijn van twee jaar vanaf de betaling van de vergoeding, de terugbetaling van de betaalde vergoeding eisen van de begunstigten, hun rechthebbenden of rechtsverkrijgenden, zodra het perceel niet meer is beschermd als landschap.

Art. 18ter. § 1. Met uitzondering van § 2, derde lid, zijn de bepalingen van artikel 18bis van toepassing op de reeds aanhangig gemaakte vorderingen tot vergoeding waarover nog geen in kracht van gewijsde gedane uitspraak bestaat.

§ 2. Met betrekking tot de besluiten tot definitieve bescherming die zijn genomen voor de inwerkingtreding van artikel 18bis kan het recht op vergoeding niet meer ontstaan na verloop van een termijn van twee jaar te berekenen vanaf de datum van inwerkingtreding van dit artikel.

Voor de gevallen waarbij het recht op vergoeding ontstond voor de inwerkingtreding van artikel 18bis, vervalt het vorderingsrecht definitief één jaar na de inwerkingtreding van dit artikel.

HOOFDSTUK Vbis. -Maatregelen voor algemene landschapszorg

Art. 18quater. § 1. Voor maatregelen ten behoeve van de algemene landschapszorg kan de Vlaamse regering een financiële bijdrage toekennen aan de gemeenten.

§ 2. De Vlaamse regering bepaalt de voorwaarden en de procedure voor de toekenning van die financiële bijdrage.

Art. 18quinquies. § 1. Met het oog op het beleid inzake algemene landschapszorg, kan de Vlaamse regering een landschapsatlas en een landschapskenmerkenkaart voor het Vlaamse Gewest vaststellen.

De landschapsatlas is de atlas van de relictten van de traditionele landschappen, waarin de landschapskenmerken weergegeven worden voor zover deze een erfgoedwaarde hebben.

In de landschapskenmerkenkaart worden naast de landschapskenmerken die een erfgoedwaarde hebben ook andere ruimtelijk structurerende landschapskenmerken opgenomen.

§ 2. Op basis van de landschapsatlas en de landschapskenmerkenkaart kan de Vlaamse regering voor maatregelen ten behoeve van de algemene landschapszorg een financiële bijdrage toekennen.

§ 3. De Vlaamse regering bepaalt de voorwaarden en de procedure voor het toekennen van die bijdrage.

Art. 18sexies. § 1. Onverminderd de subsidiëring overeenkomstig het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, kan de Vlaamse regering aan een voorlopig of definitief erkend regionaal landschap, zoals bepaald in artikel 54 van dat decreet, een financiële bijdrage toekennen voor de algemene landschapszorg.

§ 2. De Vlaamse regering bepaalt de voorwaarden en de procedure voor het toekennen van die bijdrage.

HOOFDSTUK VI. - Toezichts- en strafbepalingen

Art. 19. § 1. De gemachtigde heeft, voor het onderzoek naar de waarden tot bescherming, toegang tot de gebieden die voor bescherming in aanmerking kunnen komen, uitgezonderd woningen en gebouwen bestemd voor beroepsactiviteiten.

Hij heeft toegang tot de in het voorlopige of definitieve beschermingsbesluit vermelde gebieden, uitgezonderd woningen en gebouwen bestemd voor beroepsactiviteiten, om alle nodige opsporingen en vaststellingen te verrichten.

§ 2. De leden van de Koninklijke Commissie hebben toegang tot de in het voorlopige of definitieve beschermingsbesluit vermelde gebieden, uitgezonderd woningen en gebouwen bestemd voor beroepsactiviteiten.

§ 3. De gemachtigde, de provinciegouverneur en de burgemeester zijn bevoegd om de inbreuken op de bepalingen van dit decreet op te sporen en vast te stellen. Hun vaststellingen worden vastgelegd bij proces-verbaal dat bewijskracht heeft tot het tegendeel bewezen is.

§ 4. De Vlaamse regering wijst de gemachtigden aan die voor de toepassing van dit decreet de hoedanigheid van agent of officier van gerechtelijke politie hebben als haar beëdigde ambtenaren.

§ 5. De gemachtigde, de provinciegouverneur of de burgemeester kunnen bevelen om de werken stil te leggen, die worden uitgevoerd met overtreding van de

bepalingen die bij of krachtens dit decreet zijn opgelegd. Zo nodig doen zij een beroep op de gewapende macht en gaan zij over tot het leggen der zegels en de eventuele inbeslagneming van de werk- en voertuigen.

Het bevel om de werken stil te leggen moet in het proces-verbaal worden vermeld.

Het proces-verbaal wordt binnen vijftien dagen na de vaststellingen bij ter post aangetekende brief met ontvangstbewijs ter kennis gebracht aan de opdrachtgever en aan de uitvoerder van de werken.

Art. 20. § 1. Onverminderd de toepassing van de bij het Strafwetboek of bij andere wetten of decreten bepaalde straffen, wordt gestraft met een gevangenisstraf van 8 dagen tot 6 maanden en een geldboete van 100 tot 100.000 frank of met één van deze straffen :

1° de eigenaar, erfpachthouder, opstalhouder of vruchtgebruiker die nalaat de mededeling aan de huurders of bewoners, pachters of gebruikers, te doen overeenkomstig artikelen 7, § 3 en 11, § 2 van dit decreet, of die nalaat de kennisgeving te doen aan de administratie overeenkomstig de artikelen 7, § 4 en 11, § 3 van dit decreet;

2° de instrumenterende ambtenaar die nalaat in de overdrachtsakte of toewijzingsakte de vermelding in te schrijven overeenkomstig artikelen 7, § 5 en 11, § 4 van dit decreet;

3° hij die werken uitvoert of handelingen stelt die strijdig zijn met de maatregelen en richtlijnen van de besluiten tot voorlopige of definitieve bescherming van het landschap overeenkomstig artikelen 6, § 2, 2° en 10, § 1, 2° van dit decreet;

4° hij die werken uitvoert of handelingen stelt die strijdig zijn met de overeenkomstig artikel 14, § 1 vastgestelde algemene beschermingsvoorschriften;

5° de eigenaar, erfpachthouder, opstalhouder of vruchtgebruiker die nalaat de nodige instandhoudings- en onderhoudswerken uit te voeren aan de goederen, gelegen in een voorlopig of definitief beschermd landschap, of die deze goederen ontsiert, beschadigt of vernielt;

6° eenieder, met inbegrip van de gebruiker en de persoon die dieren onder zijn hoede heeft, die goederen, gelegen in een voorlopig of definitief beschermd landschap ontsiert, beschadigt of vernielt;

7° hij die zonder de in artikel 14, § 4 vermelde of in strijd met de verleende toestemming, werken onderneemt of handelingen stelt in een voorlopig of definitief beschermd landschap.

§ 2. De in §1 vermelde straffen worden verdubbeld:

1° indien de inbreuk gepleegd wordt door een persoon die uit hoofde van zijn beroep met betrekking tot de beschermde goederen een daad van koophandel stelt;

2° indien de inbreuk het herstel op korte termijn van de beschermde goederen onmogelijk heeft gemaakt.

§ 3. De straffen, vermeld in § 2, kunnen in voorkomend geval worden samengevoegd.

Art. 21. Bij elk vonnis van veroordeling wordt bevel gegeven het goed of de goederen in hun vroegere toestand te herstellen op kosten van de veroordeelde, onverminderd de schadeloosstelling en de opgelegde dwangsom.

Bij het verstrijken van de in het vonnis vastgestelde termijn kan de Vlaamse regering of haar gemachtigde de werkzaamheden op kosten van de veroordeelde laten uitvoeren.

Indien herstel niet mogelijk is, kunnen op vordering van de Vlaamse regering aanpassingswerken worden bevolen.

HOOFDSTUK VII. - OVERGANGS- EN OPHEFFINGSBEPALINGEN

Art. 22. § 1. De wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen, gewijzigd bij de decreten van 13 juli 1972, 14 juli 1993 en 6 juli 1994, wordt opgeheven voor de in het Vlaamse Gewest gelegen landschappen.

§ 2. De onder het stelsel van de wet van 7 augustus 1931, gewijzigd bij de decreten van 13 juli 1972 en 14 juli 1993, begonnen procedures tot bescherming als landschap worden voortgezet overeenkomstig bedoelde wet.

De beschermingsbesluiten genomen bij toepassing van de wet van 7 augustus 1931, gewijzigd bij de decreten van 13 juli 1972 en 14 juli 1993, behouden hun rechtskracht tot zij overeenkomstig dit decreet worden gewijzigd of opgeheven.

Ten aanzien van deze beschermingsbesluiten gelden alle gevolgen die dit decreet verbindt aan de besluiten tot bescherming.

Voor beschermingsbesluiten, genomen met toepassing van de wet van 7 augustus 1931, gewijzigd bij de decreten van 13 juli 1972 en 14 juli 1993, wordt de lijst van de kadastrale percelen met eigendomstoestand gelijkgesteld aan het plan.

De bepaling van het vorige lid doet geen afbreuk aan de mogelijkheid om de rechtsgeldigheid te betwisten van individuele rechtshandelingen, gesteld met toepassing van de wet van 7 augustus 1931, voor zover de betwisting in rechte is opgeworpen vóór de bekendmaking van het decreet van 21 december 2001 tot wijziging van het decreet van 16 april 1996 houdende bescherming van landschappen.

§ 3. De Vlaamse regering kan voor het landschap karakteristieke gebouwen aanduiden in reeds beschermd landschappen.

Gebouwen die opgenomen zijn in de inventaris van het bouwkundig erfgoed en die gelegen zijn binnen reeds beschermd landschappen worden gelijkgesteld met voor het landschap karakteristieke gebouwen.

Brussel, 21 december 2001

De minister-president van de Vlaamse regering;
P. DEWAEEL

De Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en
Buitenlands Beleid
P. VAN GREMBERGEN